

zaaknummer 2013 W 1002 (2)

Advies 31 oktober 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ ,
geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

_____ ,
geboren op _____
wonende te _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
voormalig lid van de Congregatie der Karmelitessen van het Goddelijk
Hart van Jezus (d.c.j.) te Sittard,
gemachtigde: _____ , wonende te _____

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 25 oktober 2013. Op 13 januari 2014 is een verweerschrift van aangeklaagde door de griffie. Op 18 februari 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____ ,
generaal econoom van voormelde congregatie.

Klager is op 23 juni 2013 te Eindhoven gehoord door de onder dit advies vermelde voorzitter van de klachtencommissie, in aanwezigheid van zijn juridisch adviseur mr Weller, _____ ,
pastoor _____ priester van het Bisdom Haarlem-Amsterdam, waarvan proces-
verbaal is opgemaakt door de griffier.

Op 25 september 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Namens klager is verschenen zijn juridisch adviseur, mr. Weller voornoemd.

Aangeklaagde is niet verschenen.

Op 19 september 2014 is een juridisch medewerkster van de klachtencommissie gebeld door de heer _____ (neef van aangeklaagde) en mr. _____ (bevriende advocaat). Zij heeft de procedure uitgelegd en medegedeeld dat _____ is uitgenodigd om haar kant van het verhaal te belichten.

Op 24 september 2014 is bij het secretariaat een emailbericht binnengekomen van dhr. _____ , neef van aangeklaagde, die meedeelt dat zijn tante hem heeft verzocht op te treden als gemachtigde. Hij deelt ook mede dat _____ vanwege haar leeftijd en penibele gezondheidstoestand niet in staat is ter zitting te verschijnen noch vragen te beantwoorden. Namens de Congregatie zijn eerder genoemde _____ en pastoor _____ verschenen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin van 15 kinderen waarvan er enkelen zwakbegaafd waren. Vier kinderen waren reeds overleden voordat klager werd geboren, een vijfde kind is na klager doodgeboren. In het gezin speelde alcohol en incest een rol. Al op zijn tweede jaar is klager uit huis geplaatst. Rond zijn 5-jarige leeftijd is hij overgeplaatst naar het internaat in ' ' dat onder leiding stond van de Karmelitessen van het Goddelijk Hart van Jezus. Klager weet nog dat hij met vijf andere kinderen uit het gezin daar heen ging. Hij kwam in een groep bij aangeklaagde. Zij had de zorg voor de groep en de slaapzaal waar klager verbleef. Klager herinnert zich aangeklaagde als een grote vrouw met bril en enigszins donker getinte huid en vrij grote handen. Ze voetbalde weleens mee en ze organiseerde ook reisesjes voor de kinderen. Klager had een chambrette voor zichzelf. Hij herinnert zich dat de zusters hen naar bed hielpen. Voor het bed moest er worden gebeden en vervolgens werd hij toegedekt, met de handen boven de dekens. De zuster gaf dan een kruisje op het voorhoofd. Op een gegeven moment begon aangeklaagde hem wakker te maken, door klager aanvankelijk beoordeeld als mogelijke blijf van liefde of troost. Gaandeweg veranderde dat. Aangeklaagde zei niets maar begon aan de blote penis en balletjes van klager te voelen. Later nam ze zijn penis ook in haar mond en pijpte zij klager. Zij heeft dat heel langzaam opgebouwd. Het misbruik heeft veelvuldig plaatsgevonden van zijn zesde tot zijn tiende jaar. Doordat klager wist dat aangeklaagde mogelijk kon komen, kon hij niet meer slapen, in afwachting of ze wel of niet kwam. Hij weet nog dat hij zijn bed uitglipte om te kijken of het licht bij haar uit was. Als dat het geval was, kwam zij niet meer en kon hij gaan slapen. Klager lag altijd maar te wachten en herinnert zich dat hij heel bang was. Daarnaast is hij door een andere zuster, (klacht 2013W1002(2)) opgesloten, vernederd en mishandeld. Toen klager tien jaar oud was, is hij uit het internaat vertrokken om, aanvankelijk op proef, daarna definitief, weer thuis te gaan wonen.

2.2. Een jaar nadat klager in het internaat kwam is hij gaan stotteren. Klager is er opgegroeid in een uiterst onveilig klimaat van angst, dreiging, geweld en seksueel misbruik, waardoor hij een bang jongetje is geworden. Op de lagere school is hij door een broeder zodanig geslagen dat hij aan het linkeroor praktisch doof is geworden. Hij mocht niet gaan leren van thuis, zodat hij op zijn 14^e jaar, na alleen lager onderwijs te hebben genoten, allerlei ongeschoold werk is gaan doen. Op zijn 16^e is hij van huis weggelopen. Door de Raad voor de Kinderbescherming is hij in ' ' geplaatst waar hij een redelijk rustige periode heeft gehad en zijn huidige echtgenote heeft leren kennen. Klager is met haar getrouwd in 1975. Hij heeft naast zijn werkzaamheden zijn Mavo-diploma behaald en vervolgens diverse boekhouddiploma's. Hij heeft administratief werk gedaan bij vele bedrijven, omdat hij nooit ergens lang kon blijven. Dankzij het sociaal personeelsbeleid bij ' ' heeft klager daar 20 jaar kunnen werken maar werd bij een reorganisatie ontslagen, omdat hij vanwege reisangst niet naar een andere locatie durfde te gaan. Vanaf de geboorte van zijn zoon in 1987 werd klager steeds opnieuw geconfronteerd met zijn misbruikverleden. Klager heeft zijn medisch dossier bijgevoegd waaruit een lange behandelgeschiedenis blijkt van angst en paniekaanvallen, zonder het gewenste resultaat. Al vanaf 1992 is de actieradius van klager beperkt tot zijn eigen buurt en, indien strikt noodzakelijk, een ritje naar ' ' Hij is nooit met zijn gezin op vakantie geweest. Klager ontvangt een ziektebewijsteking en heeft een geschil met het UWV over de mate van zijn arbeidsgeschiktheid.

2.3. Klager beoogt met zijn klacht oprechte en werkelijke (ook in formele zin) erkenning te krijgen van hetgeen hem is aangedaan. Hij wenst dat er maatregelen worden genomen tegen aangeklaagden en tegen diegene die toen verantwoordelijk waren en nu nog posities binnen de congregatie bekleden voor zover nog zinvol. Ten slotte wenst hij financiële tegemoetkoming voor de hulpverlening en voor het mislopen van een normale maatschappelijke carrière en voor het leed dat hem is aangedaan.

3. Het verweer/ De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde verblijft in een verpleeghuis. Zij is reeds in de 60-er jaren van de vorige eeuw uit het klooster getreden. Zij heeft in 2013 desgevraagd laten weten dat zij de feiten die haar worden verweten ten stelligste ontkent. Bij brief d.d. 9 januari heeft zij geschreven dat zij kennis heeft genomen van alle stukken en dat zij zich inhoudelijk niet herkent in hetgeen beschreven staat over haar rol als . Zij heeft haar ontkenning herhaald tegenover een goede vriendin die dit standpunt op 31 juli 2014 telefonisch aan het secretariaat heeft kenbaar gemaakt, evenals nogmaals aan , die dit op dezelfde datum ook aan het secretariaat telefonisch kenbaar heeft gemaakt. In het emailbericht van haar gemachtigde wordt dit standpunt nogmaals herhaald waarbij wordt medegedeeld dat zij erg is geraakt door hetgeen zij heeft vernomen.

In haar reactie heeft geschreven dat zij alles in het werk heeft gesteld om de waarheid omtrent de klacht boven tafel te krijgen. Zij bevestigt dat aangeklaagde ten tijde van het gestelde misbruik de leiding had over een groep waartoe klager ook behoorde. Zij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat zij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Als aangeklaagde klager heeft misbruikt zoals door hem is omschreven, dan kan de congregatie niet anders dan klager excuses aanbieden en hem spijt betuigen. De verweten feiten worden absoluut verwerpelijk geacht en druisen in tegen alles wat de congregatie nastreeft. Aangeklaagde heeft in dat geval ernstige inbreuk gemaakt op de geestelijke en lichamelijke integriteit van klager.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Deze feiten zijn onder meer door het tijdsverloop, niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde veelvuldig de blote genitaliën van klager heeft bevoeld. Ook heeft aangeklaagde de penis van klager in haar mond genomen en hem gepijpt. Het misbruik heeft plaatsgevonden in de periode van zijn zesde tot zijn tiende jaar.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal tegenover de voorzitter heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door een brief van GZ-psychologen [redacted] en [redacted] d.d. 29 september 2004 waarin het seksueel misbruik van klager door de Zusters wordt benoemd. Ook in een status van het Riagg in [redacted] van 9 juni 1993 wordt melding gemaakt van seksuele gebeurtenissen in het leven van klager die als een rode draad door zijn leven lopen: "door de nonnen betast." Daarnaast zijn er de verklaringen van mw. [redacted] d.d. 16 april 2014 en 26 juni 2014, die in onderlinge samenhang en verband gezien behelzen dat zij geregeld in bad moest staan met haar benen wijd en door aangeklaagde lang tussen haar benen werd gewassen met haar blote hand, hetgeen door mw. [redacted] ervaren is als seksueel getint en als seksueel misbruik. Tot slot zijn er de verklaringen van mw. [redacted] d.d. 16 april 2014 en 30 juni 2014, die in onderlinge samenhang gezien behelzen dat zij in 1960 als jong kind in de groep van aangeklaagde verbleef, en door haar stelselmatig uit bed werd gehaald en meegenomen naar een souterrain waar zij werd mishandeld en seksueel misbruikt, welk misbruik (onder meer) heeft bestaan uit vaginaal strelen en vingers door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 6 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand bij wie hij veiligheid had moeten ervaren en in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

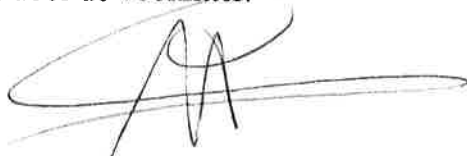
4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is uitgetreden kunnen tegen haar geen maatregelen meer worden genomen. De Klachtencommissie zal dan ook volstaan met het advies aan de overste de klacht gegrond te verklaren. .

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

| De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Karmelitessen van het Goddelijk Hart van Jezus (d.c.j.) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 31 oktober 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, Mr. F.A.A. Duynstee en Zr. J.G.M. Verwijs, leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.